



C/2024/2000

18.3.2024

Usnesení Soudního dvora (devátého senátu) ze dne 9. ledna 2024 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Curtea de Apel Braşov – Rumunsko) – trestní řízení proti M.A.sr, S.A.C.S., S.A.S.

(Věc C-75/23 ⁽¹⁾, Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov)

(„Řízení o předběžné otázce – Článek 99 jednacího řádu Soudního dvora – Acte éclairé – Stejně otázky – Ochrana finančních zájmů Evropské unie – Článek 325 odst. 1 SFEU – Úmluva o ochraně finančních zájmů – Článek 2 odst. 1 – Povinnost bojovat proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie odrazujícími a účinnými opatřeními – Povinnost stanovit trestní sankce – Daň z přidané hodnoty (DPH) – Směrnice 2006/112/ES – Závažný podvod v oblasti DPH – Promlčecí doba trestní odpovědnosti – Rozsudek Ústavního soudu, kterým bylo vnitrostátní ustanovení upravující důvody přerušení této doby prohlášeno za neplatné – Systémové riziko beztrestnosti – Ochrana základních práv – Článek 49 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie – Zásada zákonnosti trestných činů a trestů – Požadavky předvídatelnosti a určitosti trestního zákona – Zásada zpětného použití příznivějšího trestního zákona (lex mitior) – Zásada právní jistoty – Vnitrostátní standard ochrany základních práv – Povinnost soudů členského státu upustit od uplatnění rozsudků Ústavního soudu nebo nejvyššího soudu tohoto členského státu v případě nesouladu s unijním právem – Kárná odpovědnost soudců v případě nerespektování těchto rozsudků – Zásada přednosti unijního práva“)

(C/2024/2000)

Jednací jazyk: rumunština

Předkládající soud

Curtea de Apel Braşov

Účastníci původního trestního řízení

M.A.sr, S.A.C.S., S.A.S.

za přítomnosti: Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov, Statul român

Výrok

- 1) Článek 325 odst. 1 SFEU a čl. 2 odst. 1 Úmluvy o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, vypracované na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, podepsané v Bruselu dne 26. července 1995,

musí být vykládány v tom smyslu, že

soudy členského státu nejsou povinny upustit od uplatnění rozsudků Ústavního soudu tohoto členského státu, jimiž je prohlášeno za neplatné ustanovení vnitrostátního právního předpisu, které upravuje důvody přerušení promlčecí doby v trestních věcech, a to kvůli porušení zásady zákonnosti trestných činů a trestů, jak je chráněna ve vnitrostátním právu, v jejich požadavcích týkajících se předvídatelnosti a určitosti trestního zákona, i když bude v důsledku těchto rozsudků kvůli promlčení trestní odpovědnosti zastaveno trestní stíhání ve značném počtu případů, a to i v případech týkajících se trestných činů závažného podvodu poškozujícího nebo ohrožujícího finanční zájmy Evropské unie

Uvedená ustanovení unijního práva naproti tomu musí být vykládána v tom smyslu, že

soudy tohoto členského státu jsou povinny upustit od uplatnění vnitrostátního standardu ochrany týkajícího se zásady zpětného použití příznivějšího trestního zákona (lex mitior), který umožňuje zpochybnit přerušení promlčecí doby trestní odpovědnosti v takových věcech procesními úkony učiněnými před tímto prohlášením neplatnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 205, 12.6.2023.

2) Zásada přednosti unijního práva

musí být vykládána v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě nebo praxi, podle níž jsou obecné vnitrostátní soudy členského státu vázány rozhodnutími Ústavního soudu a rozhodnutími nejvyššího soudu tohoto členského státu a nemohou z tohoto důvodu – neboť jinak hrozí, že dotčení soudci budou pohnáni ke kárné odpovědnosti – upustit z úřední povinnosti od uplatnění judikatury vyplývající z těchto rozhodnutí, i když mají s ohledem na rozsudek Soudního dvora za to, že tato judikatura odporuje ustanovením unijního práva, která mají přímý účinek.
